

**Vybraná ustanovení z preambulí Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice**

<b>Téma</b>	<b>Bod preambule</b>
Obecné	2, 37, 39, 40, 45, 47, 48, 49, 75, 79, 84, 89, 90, 93, 95, 96, 98, 101, 102, 103, 105, 123
Udržitelný rozvoj, etické nákupy	41, 47, 49, 74, 75, 88, 91, 92, 93, 95, 97, 98, 101, 102, 103, 105
Sociální věci	36, 47, 49, 95, 97, 98, 101, 102, 103, 105
Pracovní podmínky	99, 105
Zaměstnanost, osoby znevýhodněné, praxe a vzdělávání	3, 99
Výzkum a inovace	35, 47, 48, 49, 74, 95, 124
Malí a střední podnikatelé/sociální podnikatelé	35, 59, 66, 78, 79, 80, 83, 84, 118, 120, 124

**2004/18/ES.**

(2) Veřejné zakázky hrají klíčovou roli ve strategii Evropa 2020 obsaženou ve sdělení Komise ze dne 3. března 2010 nazvaném "Evropa 2020. Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění" (dále jen "strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění") jako jeden z tržně založených nástrojů, jenž se dá využít k dosažení inteligentního, udržitelného růstu podporujícího začlenění a zároveň k zajištění nejefektivnějšího využití veřejných prostředků. Za tímto účelem musí být současná pravidla pro zadávání veřejných zakázek přijatá podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES<sup>(4)</sup> a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES<sup>(5)</sup> revidována a modernizována, aby se zvýšila efektivita veřejných výdajů, zejména usnadněním účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách, a aby zadavatelé měli možnost lépe využívat veřejných zakázek na podporu společných společenských cílů. Je rovněž třeba vyjasnit základní pojmy a koncepty, aby se zajistila právní jistota, a začlenit do současných pravidel určité aspekty související s ustálenou judikaturou Soudního dvora Evropské unie.

(3) Při provádění této směrnice by měla být zohledněna Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením<sup>(6)</sup>, a to zejména v souvislosti s výběrem komunikačních prostředků, technickými specifikacemi, kritérii pro zadání a podmínkami plnění veřejné zakázky.

(35) Spolufinancování programů výzkumu a vývoje ze zdrojů z daného odvětví by mělo být podporováno. Mělo by tudíž být vyjasněno, že tato směrnice se použije pouze tehdy, pokud takové spolufinancování neprobíhá a pokud výsledek činnosti v oblasti výzkumu a vývoje případně dotčenému veřejnému zadavateli. Tím by neměla být vyloučena možnost, aby poskytovatel služeb, který dané činnosti vykonal, o těchto činnostech uveřejnil zprávu, pokud veřejnému zadavateli zůstane výhradní právo využívat výsledek činnosti v oblasti výzkumu a vývoje při jeho vlastní činnosti. Nicméně jakékoli fiktivní sdílení výsledků výzkumu a vývoje či jakákoli čistě symbolická účast na odměně poskytovatele služeb by neměla bránit uplatňování této směrnice.

(36) Zaměstnání a výkon povolání přispívají k začlenění do společnosti a tvoří základní prvky pro zajištění rovných příležitostí pro všechny. V této souvislosti mohou hrát významnou roli chráněné dílny. Totéž platí i pro jiné sociálně zaměřené podniky, jejichž

hlavním cílem je podpora sociálního a profesního začlenění nebo opětovného začlenění zdravotně postižených a znevýhodněných osob, jako jsou nezaměstnaní, příslušníci znevýhodněných menšin nebo jinak sociálně vyloučených skupin. Takovéto dílny nebo podniky by však za obvyklých podmínek hospodářské soutěže nemusely být schopny veřejnou zakázku získat. Proto je vhodné stanovit, že by členské státy měly mít možnost vyhradit právo účasti v zadávacích řízeních na veřejné zakázky nebo jejich určité části těmto dílnám nebo podnikům, popřípadě vyhradit plnění veřejných zakázek pro programy chráněného zaměstnání.

(37) S cílem začlenit do zadávacích řízení náležitě požadavky týkající se životního prostředí, sociální oblasti a pracovních podmínek, je zvláště důležité, aby členské státy a veřejní zadavatelé přijali příslušná opatření, jimiž zajistí dodržování povinností v oblasti environmentálního, sociálního a pracovního práva, které jsou platné v místě provádění stavebních prací nebo poskytování služeb a které vyplývají ze zákonů, nařízení, vyhlášek a rozhodnutí na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie, jakož i z kolektivních smluv, pokud jsou taková pravidla i jejich uplatňování v souladu s právem Unie. Během plnění veřejné zakázky by rovněž měly být uplatňovány závazky vyplývající z mezinárodních smluv, které byly ratifikovány všemi členskými státy a které jsou uvedeny v příloze X. To by však žádným způsobem nemělo bránit uplatňování pracovních podmínek, které jsou pro pracovníky příznivější.

Příslušná opatření by měla být uplatňována v souladu se základními zásadami práva Evropské unie, zejména s cílem zajistit rovné zacházení. Tato opatření by měla být uplatňována v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES<sup>(11)</sup> a způsobem, který zajišťuje rovné zacházení a který přímo ani nepřímo nediskriminuje hospodářské subjekty a pracovníky z jiných členských států.

(39) Příslušné povinnosti by se mohly odrážet ve smluvních ujednáních. Zároveň by mělo být možné začleňovat do smluv na veřejné zakázky ustanovení zajišťující soulad s kolektivními smlouvami v souladu s právem Unie v oblasti veřejných zakázek. Nedodržení příslušných povinností může být považováno za vážné pochybení ze strany daného hospodářského subjektu a může vést k vyloučení tohoto hospodářského subjektu ze zadávacího řízení na veřejnou zakázku.

(40) Kontrola dodržování environmentálních, sociálních a pracovněprávních předpisů by měla probíhat v příslušných fázích zadávacího řízení, tedy při uplatňování obecných zásad upravujících výběr účastníků a zadávání veřejných zakázek, při uplatňování kritérií pro vyloučení a při uplatňování ustanovení o mimořádně nízkých nabídkách. Potřebná ověření k tomuto účelu by měla být prováděna v souladu s příslušnými ustanoveními této směrnice, zejména s těmi, jež upravují poskytování dokladů a vlastní prohlášení.

(41) Tato směrnice by neměla bránit zavedení nebo uplatňování opatření nutných k ochraně veřejného pořádku, veřejné mravnosti, veřejné bezpečnosti, zdraví, života lidí a zvířat a k ochraně rostlin, či jiných opatření v oblasti životního prostředí, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj, za podmínky, že tato opatření jsou v souladu se Smlouvou o fungování EU.

(45) Jednací řízení by měla doprovázet odpovídající ochranná opatření zajišťující dodržování zásad rovného zacházení a transparentnosti. Veřejní zadavatelé by měli zejména v předstihu uvést minimální požadavky, které vystihují povahu veřejné zakázky a které by v průběhu jednání neměly být měněny. Kritéria pro zadání veřejné zakázky a jejich váha by měly v průběhu celého řízení zůstat stejné a neměly by být předmětem jednání, aby bylo zajištěno rovné zacházení se všemi hospodářskými subjekty. Cílem jednání by mělo být

zlepšení nabídek tak, aby veřejní zadavatelé měli možnost pořizovat stavební práce, dodávky a služby, jež budou plně uzpůsobeny jejich konkrétním potřebám. Jednání se může týkat všech vlastností pořizovaných staveb, dodávek a služeb, včetně například kvality, množství, obchodních doložek i sociálních, environmentálních a inovačních aspektů, nepředstavují-li minimální požadavky.

Mělo by být vyjasněno, že minimálními požadavky, jež má stanovit veřejný zadavatel, se rozumí podmínky a vlastnosti (zejména fyzické, funkční a právní), jež by měla každá nabídka splňovat nebo mít tak, aby veřejný zadavatel mohl veřejnou zakázku zadat v souladu se zvoleným kritériem pro zadání. K zajištění transparentnosti a zpětné dohledatelnosti postupu by měly být všechny fáze řádně zdokumentovány. Dále by všechny nabídky měly být v průběhu celého řízení podávány písemně.

(47) Výzkum a inovace, včetně ekoinovací a sociálních inovací, patří mezi hlavní hybné síly budoucího růstu a představují jádro strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Orgány veřejné správy by měly co nejstrategičtěji využívat zadávání veřejných zakázek za účelem podpory inovací. Nákupy inovativních výrobků, stavebních prací a služeb hrají klíčovou úlohu při zlepšování účinnosti a kvality veřejných služeb a zároveň řeší hlavní společenské problémy. Takové nákupy přispívají k dosažení nejlepšího poměru získané hodnoty a výše vynaložených veřejných prostředků, jakož i širších hospodářských, environmentálních a společenských výhod ve smyslu vytváření nových nápadů a jejich přeměny na inovativní výrobky a služby, a tím i k podpoře udržitelného hospodářského růstu.

Mělo by být připomenuto, že řada modelů zadávání veřejných zakázek je uvedena ve sdělení Komise ze dne 14. prosince 2007 nazvaném "Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: Podpora inovace za účelem zajištění udržitelně vysoké kvality veřejných služeb v Evropě", které se týká veřejných zakázek na ty služby v oblasti výzkumu a vývoje, jež nespádají do oblasti působnosti této směrnice. Tyto modely by byly nadále k dispozici jako doposud, avšak tato směrnice by rovněž měla přispět k usnadnění zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací a napomáhat členským státům při dosahování cílů v oblasti Unie inovací.

(48) Z důvodu významu inovací by měly být veřejní zadavatelé podporováni v tom, aby umožňovali varianty tak často, jak je to jen možné. Tito zadavatelé by tedy měli mít na paměti, že před oznámením o tom, že mohou být předloženy varianty, je nutné vymezit minimální požadavky, jež mají tyto varianty splňovat.

(49) Nelze-li potřebu vývoje inovativního výrobku nebo služby nebo inovativních stavebních prací a následné koupě výsledných dodávek, služeb nebo stavebních prací uspokojit pomocí řešení, která jsou na trhu již dostupná, měli by mít veřejní zadavatelé k dispozici zvláštní zadávací řízení, pokud jde o smlouvy spadající do oblasti působnosti této směrnice. Toto zvláštní řízení by mělo veřejným zadavatelům umožnit vytváření dlouhodobých inovačních partnerství pro vývoj a následnou koupi nových inovativních výrobků, služeb nebo stavebních prací za předpokladu, že tyto inovativní výrobky, služby nebo stavební práce mohou být dodány podle dohodnutých úrovní plnění a nákladů bez potřeby samostatného zadávacího řízení pro nákup. Inovační partnerství by měla vycházet z pravidel pro postup platných pro jednací řízení a veřejné zakázky by se měly zadávat výhradně na základě nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou, neboť se jedná o nejvhodnější způsob srovnávání nabídek na inovativní řešení. Bez ohledu na to, zda souvisejí s velmi rozsáhlými projekty, nebo malými inovativními projekty, by inovační partnerství měla být strukturována tak, aby mohla vytvořit nezbytnou "tržní poptávku" podněcující vývoj inovativního řešení, aniž by vyloučila trh.

Veřejní zadavatelé by proto neměli používat inovační partnerství způsobem, který by bránil hospodářské soutěži, omezoval ji nebo ji narušoval. V některých případech by k odstranění těchto účinků mohlo přispět vytvoření inovačního partnerství s několika partnery.

(59) Na trzích Unie v oblasti veřejných zakázek se objevuje silná tendence k soustředění poptávky veřejných kupujících s cílem dosáhnout úspor z rozsahu, včetně nižších cen a transakčních nákladů, a zlepšování a profesionalizace řízení zadávání veřejných zakázek. Toho lze dosáhnout soustředěním nákupů buď podle počtu zúčastněných veřejných zadavatelů, nebo podle průběžného objemu a průběžné hodnoty. Avšak soustředění a centralizaci nákupů by měly být pečlivě sledovány, aby se zabránilo nadměrnému soustředění kupní síly a nekalé soutěži a aby byla zachována transparentnost, hospodářská soutěž a rovněž možnosti malých a středních podniků ohledně jejich přístupu na trh.

(66) Za účelem zlepšení možností malých a středních podniků účastnit se rozsáhlých dynamických nákupních systémů, například takových, jež provozuje centrální zadavatel, by měl dotčený veřejný zadavatel mít možnost rozdělit systém na objektivně vymezené kategorie výrobků, stavebních prací nebo služeb. Tyto kategorie by měly být vymezeny na základě objektivních faktorů, k nimž může patřit například maximální přípustný rozsah jednotlivých veřejných zakázek, jež mají být v dané kategorii zadány, nebo konkrétní zeměpisná oblast, v níž se jednotlivé veřejné zakázky budou následně provádět. Je-li dynamický nákupní systém rozdělen do kategorií, měl by veřejný zadavatel uplatňovat kritéria pro výběr přiměřená vlastnostem příslušné kategorie.

(74) Technické specifikace vypracované veřejnými kupujícími musí umožňovat, aby byly veřejné zakázky otevřeny hospodářské soutěži a aby bylo dosaženo cílů udržitelnosti. Za tímto účelem by mělo být možné podávat nabídky, které budou odrážet rozmanitost technických řešení, norem a technických specifikací na trhu, včetně těch, které byly vypracovány na základě kritérií výkonnosti týkajících se životního cyklu a udržitelnosti produkčního procesu, pokud jde o stavební práce, dodávky a služby.

V důsledku toho by měly být technické specifikace vypracovány tak, aby se zabránilo umělému omezování hospodářské soutěže prostřednictvím požadavků, které upřednostňují konkrétní hospodářský subjekt kopírováním klíčových vlastností dodávek, služeb nebo stavebních prací, které tento hospodářský subjekt obvykle nabízí. Vypracování technických specifikací tak, aby stanovovaly požadavky na výkon a funkci, obecně umožňuje, aby bylo tohoto cíle dosaženo co nejlépe. Provozní a výkonnostní požadavky jsou rovněž vhodným prostředkem podpory inovací v oblasti zadávání veřejných zakázek a měly by být využívány v nejširší možné míře. Odkazuje-li se na evropskou normu nebo na vnitrostátní normu, neexistuje-li norma evropská, měli by veřejní zadavatelé posoudit i nabídky založené na rovnocenných ujednáních. Prokázání rovnocennosti požadovaným štítkem by mělo být povinností hospodářského subjektu.

Za účelem prokázání rovnocennosti by mělo být možné od uchazeče požadovat, aby poskytl doklad potvrzený třetí stranou. V případech, kdy nebude mít dotčený hospodářský subjekt přístup k těmto osvědčením či zkušebními protokolům, nebo pokud nebude možné, aby je získal včas, by však mělo být možné povolit jiné vhodné doklady, například technickou dokumentaci výrobce, jestliže tím dotčený hospodářský subjekt prokáže, že stavební práce, dodávky nebo služby splňují požadavky nebo kritéria stanovená v technických specifikacích, kritéria pro zadání nebo podmínky plnění veřejné zakázky.

(75) Veřejní zadavatelé, kteří chtějí nakupovat stavební práce, dodávky nebo služby s

konkrétními environmentálními, sociálními nebo jinými vlastnostmi, by měli mít možnost odkázat na konkrétní označení štítky, jako je evropská ekoznačka, mezinárodní nebo vnitrostátní ekoznačky a jiné štítky za předpokladu, že se požadavky na označování štítky budou týkat předmětu veřejné zakázky, například popisu výrobku a jeho prezentace, včetně požadavků na obaly. Kromě toho je nezbytné, aby byly tyto požadavky navrženy a přijaty na základě objektivně ověřitelných kritérií a za použití postupů, na nichž se budou moci podílet zúčastněné strany, například orgány státní správy, spotřebitelé, výrobci, distributoři a environmentální organizace, a aby dané označení bylo přístupné a dostupné všem subjektům, které o to mají zájem. Mělo by být upřesněno, že zúčastněnými stranami mohou být veřejné či soukromé subjekty, podniky či nevládní organizace jakéhokoli druhu (organizace, které nejsou součástí státní správy, ale nejsou ani podniky v tradičním slova smyslu).

Rovněž je třeba vyjasnit, že se konkrétní státní či vládní subjekty nebo organizace mohou podílet na stanovování požadavků na štítky, které lze použít v souvislosti s veřejnou zakázkou veřejného zadavatele, aniž tím ztratí status třetí strany.

Odkazy na štítech by neměly vést k omezování inovací.

(76) Pro všechny veřejné zakázky určené pro využívání osobami, ať již širokou veřejností nebo zaměstnanci veřejného zadavatele, je nezbytné, aby zadavatelé stanovili technické specifikace tak, aby byla s výjimkou řádně odůvodněných případů zohledněna kritéria přístupnosti pro osoby s postižením nebo řešení pro všechny uživatele.

(78) Zadávání veřejných zakázek by mělo být uzpůsobeno potřebám malých a středních podniků. Zadavatelé by měli být vybízeni k tomu, aby využívali kodex osvědčených postupů stanovený v pracovním dokumentu útvarů Komise ze dne 25. června 2008 nazvaném "**Evropský kodex osvědčených postupů umožňujících přístup malým a středním podnikům k veřejným zakázkám**", který obsahuje pokyny, jakým způsobem mohou rámec pro veřejné zakázky uplatňovat, aby účast malých a středních podniků usnadnili. Za tímto účelem a v zájmu posílení hospodářské soutěže by měli být veřejní zadavatelé vybízeni zejména k tomu, aby rozsáhlé veřejné zakázky rozdělovali na části. Toto dělení by mohlo probíhat na množstevním základě, díky čemuž by rozsah jednotlivých veřejných zakázek lépe odpovídal kapacitě malých a středních podniků, nebo na základě kvalitativním a v návaznosti na jednotlivá dotčená odvětví a specializace, aby mohl být obsah jednotlivých veřejných zakázek lépe uzpůsoben specializovaným oborům malých a středních podniků, nebo v návaznosti na různé následné fáze projektů.

Rozsah a předmět daných částí by měl bez omezení stanovit veřejný zadavatel, jenž by měl v souladu s příslušnými pravidly pro výpočet odhadované hodnoty veřejné zakázky rovněž mít možnost zadat některé části, aniž by se použila pravidla stanovená touto směrnicí. Veřejný zadavatel by měl mít povinnost posoudit vhodnost rozdělení veřejných zakázek na části a zároveň mít i nadále možnost samostatně rozhodovat na základě jakýchkoli důvodů, jež považuje za relevantní, aniž by podléhal správnímu nebo soudnímu dohledu. Rozhodne-li veřejný zadavatel, že by rozdělení veřejné zakázky na části nebylo vhodné, měly by samostatná zpráva či zadávací dokumentace obsahovat nástin hlavních důvodů rozhodnutí veřejného zadavatele. K těmto důvodům může například patřit to, že veřejný zadavatel v takovém rozdělení spatřuje riziko možného omezení hospodářské soutěže, popřípadě riziko, že se plnění veřejné zakázky příliš prodraží nebo bude příliš technicky náročné, nebo že by potřeba koordinovat jednotlivé zhotovitele daných částí mohla vážně ohrožovat řádné plnění veřejné zakázky.

Členské státy by měly mít i nadále možnost jít v úsilí o usnadnění účasti malých a

středních podniků na trhu veřejných zakázek ještě dále, a to rozšířením oblasti působnosti pro povinnost zvážit vhodnost rozdělení veřejných zakázek na části i pro menší veřejné zakázky, požadavkem, aby veřejní zadavatelé odůvodňovali rozhodnutí o nerozdělení veřejných zakázek na části, nebo stanovením povinnosti za určitých podmínek veřejnou zakázku na části rozdělit. Za stejným účelem by členské státy rovněž měly mít možnost stanovit mechanismy pro přímé platby subdodavatelům.

(79) Budou-li veřejné zakázky rozděleny na části, veřejní zadavatelé by například kvůli tomu, aby zachovali hospodářskou soutěž nebo aby zajistili spolehlivost dodávek, měli mít možnost omezit počet částí, pro něž může hospodářský subjekt podat nabídku; zároveň by měli mít možnost omezit počet částí, jež mohou být zadány kterémukoliv jednotlivému uchazeči.

Cíl spočívající v usnadnění většího přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám by však mohl být ohrožen, pokud by veřejní zadavatelé museli zadávat veřejnou zakázku po částech i v případech, kdy by to znamenalo nutnost přijmout podstatně méně výhodná řešení ve srovnání se zadáním souboru několika nebo všech částí. Byla-li možnost použít tuto metodu jasně uvedena předem, měli by mít veřejní zadavatelé možnost provést srovnávací posouzení nabídek s cílem stanovit, zda nabídky podané určitým uchazečem pro konkrétní kombinaci částí by jako celek ve vztahu k těmto částem splňovaly kritéria pro zadání veřejné zakázky podle této směrnice lépe než příslušné jednotlivé části posuzované odděleně. Pokud tomu tak je, veřejný zadavatel by měl mít možnost zadat veřejnou zakázku kombinující dané části příslušnému uchazeči. Mělo by být upřesněno, že veřejní zadavatelé by měli provést toto srovnávací posouzení tak, že nejprve pro každou jednotlivou část určí, které nabídky nejlépe splňují kritéria pro zadání veřejné zakázky na každou jednotlivou část, a poté je porovnají s nabídkami podanými určitým uchazečem pro konkrétní kombinaci částí jako celkem.

(80) Za účelem zrychlení a zefektivnění řízení by měly být lhůty pro účast v zadávacích řízeních co nejkratší, aniž by vytvářely neodůvodněné překážky pro přístup hospodářských subjektů z celého vnitřního trhu, zejména pak malých a středních podniků. Mělo by se však pamatovat na to, že by veřejní zadavatelé při stanovování lhůt pro podání nabídek a žádostí o účast měli zohledňovat zejména složitost veřejné zakázky a dobu potřebnou k vypracování nabídek, i když by to znamenalo stanovení lhůt delších, než je minimum uvedené v této směrnici. Na druhou stranu používání elektronických informačních a komunikačních prostředků, zejména pak plná elektronická dostupnost zadávací dokumentace hospodářským subjektům, uchazečům a zájemcům, a elektronický přenos sdělení vedou k větší transparentnosti a časovým úsporám. Proto by mělo být stanoveno zkrácení minimálních lhůt, a to v souladu s pravidly stanovenými v dohodě o vládních zakázkách a pod podmínkou, že budou v souladu s konkrétním způsobem přenosu plánovaným na úrovni Unie. Navíc by veřejní zadavatelé měli mít možnost dále zkrátit lhůty pro podávání žádostí o účast a nabídek v případech, kdy s ohledem na naléhavost situace nejsou obvyklé lhůty uplatnitelné, avšak řádné řízení s uveřejněním je stále možné. Pouze v mimořádných situacích, kdy mimořádná naléhavost způsobená událostmi, které veřejný zadavatel nemohl předvídat a které mu nelze přičítat, znemožňuje vedení řádného řízení, a to ani se zkrácenými lhůtami, by měli mít veřejní zadavatelé v nezbytně nutném rozsahu možnost zadávat veřejné zakázky v jednacím řízení bez uveřejnění. To by mohlo nastat například v případech, kdy přírodní pohromy vyžadují okamžitá opatření.

(83) Příliš náročné požadavky týkající se hospodářské a finanční kapacity často představují neoprávněnou překážku pro účast malých a středních podniků v zadávacích řízeních. Všechny takové požadavky by měly souviset s předmětem veřejné zakázky a být ve vztahu k němu přiměřené. Veřejným zadavatelům by zejména nemělo být povoleno

požadovat od hospodářských subjektů minimální obrát, který by nebyl přiměřený ve vztahu k předmětu veřejné zakázky; tento požadavek by běžně neměl přesáhnout dvojnásobek odhadované hodnoty veřejné zakázky. V řádně odůvodněných případech by však mělo být možné uplatňovat i vyšší požadavky. Takové případy mohou nastat, existují-li vysoká rizika spojená s plněním veřejné zakázky nebo je-li její včasné a řádné plnění zcela nezbytné například proto, že představuje nezbytný předpoklad pro plnění jiných veřejných zakázek.

V těchto řádně odůvodněných případech by měli mít veřejní zadavatelé i nadále možnost samostatně rozhodnout, zda by požadavky na vyšší minimální obrát byly vhodné a relevantní, aniž by podléhali správnímu nebo soudnímu dohledu. Pokud mají být požadavky na vyšší minimální obrát uplatněny, veřejní zadavatelé by měli mít i nadále možnost stanovit příslušnou úroveň, pokud souvisí s předmětem veřejné zakázky a je ve vztahu k němu přiměřená. Pokud veřejný zadavatel rozhodne, že požadavek na minimální obrát by měl být stanoven na úrovni vyšší než dvojnásobek odhadované hodnoty veřejné zakázky, měla by samostatná zpráva či zadávací dokumentace uvádět hlavní důvody rozhodnutí veřejného zadavatele.

Veřejní zadavatelé by měli mít rovněž možnost požadovat informace o poměru například mezi aktivy a pasivy v ročních účetních závěrkách. Kladný poměr vykazující vyšší hodnoty aktiv než pasiv by mohl být dodatečným dokladem o dostatečné finanční způsobilosti hospodářských subjektů.

(84) Mnohé hospodářské subjekty, a zejména malé a střední podniky, spatřují vážnou překážku své účasti v zadávacích řízeních v administrativní zátěži vyplývající z toho, že musí předkládat značný počet osvědčení nebo jiných dokumentů, jež souvisejí s kritérii pro vyloučení a výběr. Omezení takových požadavků, například na základě využití jednotného evropského osvědčení pro veřejné zakázky sestávajícího z aktualizovaného vlastního prohlášení, by mohlo vést k významnému zjednodušení výhodnému jak pro veřejné zadavatele, tak pro hospodářské subjekty.

Od uchazečů, u nichž bylo rozhodnuto, že jim bude zadána veřejná zakázka, by však poskytnutí příslušných dokladů vyžadováno být mělo a veřejní zadavatelé by neměli uzavírat smlouvy s uchazeči, kteří nejsou schopni tak učinit. Veřejní zadavatelé by rovněž měli mít právo kdykoli požádat o všechny další podklady nebo jejich část, považují-li to za nezbytné s ohledem na řádné vedení řízení. K tomu může dojít zejména u dvoufázových řízení, jako jsou užší řízení, jednací řízení, soutěžní dialogy a inovační partnerství, u nichž veřejní zadavatelé využívají možnosti omezit počet zájemců vyzvaných k podání nabídky. Požadavek na předložení dalších podkladů v okamžiku výběru zájemců, kteří mají být vyzváni, by mohl být odůvodněný v zájmu zamezení situaci, kdy veřejní zadavatelé vyzvou zájemce, kteří nakonec nebudou s to předložit další podklady ve fázi zadání, čímž znemožní účast jinak způsobilým zájemcům.

Je třeba výslovně stanovit, že jednotné evropské osvědčení pro veřejné zakázky by mělo rovněž poskytovat příslušné informace o subjektech, jejichž kapacity hospodářský subjekt využívá, aby bylo možné ověřit informace týkající se těchto subjektů společně s ověřením hlavního hospodářského subjektu a za stejných podmínek.

(88) Veřejní zadavatelé by měli mít možnost požadovat, aby byla během realizace veřejné zakázky uplatňována opatření nebo systémy environmentálního řízení. Systémy environmentálního řízení, bez ohledu na to, zda jsou registrovány podle nástrojů Unie, například podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009<sup>(15)</sup>, mohou prokázat, že hospodářský subjekt je technicky způsobilý k plnění veřejné zakázky. Patří mezi ně osvědčení ekoznačky zahrnující kritéria environmentálního řízení. Pokud hospodářský

subjekt nemá přístup k těmto registrovaným systémům environmentálního řízení nebo nemá možnost je získat v příslušných lhůtách, měl by mít možnost předložit popis uplatňovaných opatření environmentálního řízení, pokud prokáže, že tato opatření zajišťují stejnou úroveň ochrany životního prostředí jako opatření vyžadovaná v rámci environmentálního řízení.

(89) Kritéria pro zadání veřejné zakázky jsou zásadním pojmem této směrnice. Je proto důležité, aby příslušná ustanovení byla stručná a srozumitelná. Toho lze docílit použitím pojmu "ekonomicky nejvýhodnější nabídka" jako základního pojmu, jelikož všechny vítězné nabídky by měly být s konečnou platností vybrány podle toho, co jednotlivý veřejný zadavatel považuje za ekonomicky nejlepší z nabízených řešení. Aby se zabránilo záměně s kritériem pro zadání veřejné zakázky, které je již uváděno jako "hospodářsky nejvýhodnější nabídka" ve směrnici 2004/17/ES a 2004/18/ES, měl by se pro tento pojem použít odlišný termín, a to "nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou". V důsledku toho by měly být dané pojmy vykládány v souladu s judikaturou k uvedeným směrnici, kromě případů, kdy tato směrnice obsahuje zjevně věcně odlišné řešení.

(90) Veřejné zakázky by měly být zadávány na základě objektivních kritérií, která zajistí dodržení zásad transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení, a to s ohledem na zajištění objektivního srovnání relativní hodnoty nabídek s cílem určit v podmínkách skutečné hospodářské soutěže, která nabídka je ekonomicky nejvýhodnější. Je třeba výslovně stanovit, že ekonomicky nejvýhodnější nabídka by měla být posuzována na základě nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou, což by mělo vždy zahrnovat prvek související s cenou nebo náklady. Rovněž by mělo být upřesněno, že toto posouzení ekonomicky nejvýhodnější nabídky by bylo rovněž možné provést pouze na základě ceny či nákladové efektivity. Dále je vhodné připomenout, že veřejní zadavatelé mají možnost stanovit přiměřené kvalitativní standardy pomocí technických specifikací nebo podmínek plnění veřejné zakázky.

Za účelem podpory větší orientace na kvalitu v oblasti veřejných zakázek by členské státy měly mít možnost zakázat nebo omezit použití pouze cenového či pouze nákladového kritéria pro posouzení ekonomicky nejvýhodnější nabídky, považují-li to za vhodné.

Za účelem zajištění dodržování zásady rovného zacházení při zadávání veřejných zakázek by veřejní zadavatelé měli mít povinnost dosáhnout nezbytné transparentnosti, jež umožní všem uchazečům získat přiměřené informace o kritériích a podmínkách, jež se použijí při rozhodování o zadání veřejné zakázky. Veřejní zadavatelé by proto měli mít povinnost uvést kritéria pro zadání veřejné zakázky a relativní váhu každého z těchto kritérií. Veřejní zadavatelé by nicméně v řádně odůvodněných případech, kdy jsou s to příslušné důvody uvést, měli být oprávněni odchýlit se od této povinnosti uvést váhu kritérií, nelze-li váhu dopředu stanovit zejména s ohledem na složitost veřejné zakázky. V takových případech by měli uvést kritéria v sestupném pořadí podle důležitosti.

(91) Podle článku 11 Smlouvy o fungování EU musí být do vymezení a provádění politik a činností Unie zahrnuty požadavky na ochranu životního prostředí, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje. Tato směrnice vyjasňuje, jak mohou veřejní zadavatelé přispět k ochraně životního prostředí a podpoře udržitelného rozvoje, aniž by přišli o možnost získat pro své veřejné zakázky nejlepší poměr kvality a ceny.

(92) Veřejní zadavatelé by měli při posuzování nejlepšího poměru mezi cenou a kvalitou vymezit ekonomická a kvalitativní kritéria spojená s předmětem veřejné zakázky, která za tímto účelem použijí. Tato kritéria by tudíž měla umožňovat srovnávací posouzení úrovně plnění, kterou jednotlivé nabídky nabízejí, s ohledem na předmět veřejné zakázky, jak je vymezen v technických specifikacích. V souvislosti s nejlepším poměrem mezi cenou a



kvalitou tato směrnice stanoví demonstrativní výčet možných kritérií pro zadání, která zahrnují environmentální a sociální aspekty. Veřejní zadavatelé by měli být podněcováni k volbě kritérií, jež jim umožní pořídit stavební práce, dodávky a služby vysoké kvality, které dokonale vyhovují jejich potřebám.

Volbou kritérií pro zadání veřejné zakázky by zadavatel neměl získat neomezenou volnost a tato kritéria by měla zajišťovat možnost účinné a spravedlivé hospodářské soutěže a být doprovázena podmínkami, jež umožňují účinně ověřit informace, které uchazeči předložili.

Pro určení ekonomicky nejvýhodnější nabídky by rozhodnutí o zadání veřejné zakázky nemělo být založeno výhradně na jiných než nákladových kritériích. Kvalitativní kritéria by proto měla být doplněna o kritérium založené na nákladech, jímž by mohla být v závislosti na volbě veřejného zadavatele buď cena, nebo přístup vycházející z nákladové efektivity, jako například náklady životního cyklu. Kritéria pro zadání by nicméně neměla mít vliv na uplatňování vnitrostátních pravidel upravujících odměňování za určité služby nebo stanovujících pevné ceny za určité dodávky.

(93) Pokud vnitrostátní předpisy stanoví odměnu za určité služby či pevné ceny za určité dodávky, je třeba upřesnit, že je i nadále možné posuzovat poměr ceny a kvality na základě jiných faktorů, než je pouze cena nebo odměna. V závislosti na příslušné službě či produktu by tyto faktory mohly zahrnovat například podmínky dodání a platby, aspekty poprodejního servisu (například rozsah poradních služeb či služeb poskytování náhradních služeb či produktů) nebo environmentální či sociální aspekty (například, zda knihy byly vytištěny na recyklovaném papíře nebo papíře z udržitelně získaného dřeva, náklady plynoucí z environmentálních externalit, či zda je podporováno sociální začlenění znevýhodněných osob nebo příslušníků ohrožených skupin mezi osoby pověřené realizací veřejné zakázky). Vzhledem k četným možnostem hodnocení poměru ceny a kvality na základě věcných kritérií je třeba zabránit možnosti losování jakožto jedinému způsobu zadání veřejné zakázky.

(95) Aby bylo dosaženo cílů strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění pro udržitelný růst, je nanejvýš důležité plně využívat potenciál veřejných zakázek. V této souvislosti je třeba připomenout, že zadávání veřejných zakázek je klíčové pro podporu inovací, které mají velký význam pro budoucí růst v Evropě. Vzhledem k výrazným rozdílům mezi jednotlivými odvětvími a trhy by však nebylo vhodné stanovit obecně platné povinné požadavky na environmentální, sociální a inovativní zadávání veřejných zakázek.

Právní předpisy Unie již stanovily povinné požadavky v oblasti veřejných zakázek pro splnění určitých cílů v odvětví silničních dopravních vozidel (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/33/ES<sup>(16)</sup>) a kancelářského vybavení (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 106/2008<sup>(17)</sup>). Navíc definice společných metodik pro náklady životního cyklu již významně pokročily.

Zdá se proto vhodné pokračovat tímto směrem a ponechat stanovení povinných cílů na právních předpisech pro jednotlivá odvětví s ohledem na konkrétní politiky a podmínky, kterými se příslušné odvětví řídí, a propagovat rozvoj a používání evropských přístupů k nákladům životního cyklu, aby se dále posílilo používání veřejných zakázek na podporu udržitelného růstu.

(96) Tato opatření specifická pro konkrétní odvětví by měla být doplněna úpravou směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES, která oprávní veřejné zadavatele k tomu, aby ve svých

nákupních strategiích sledovali cíle strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Proto je třeba vyjasnit, že kromě případů, kdy posouzení probíhá pouze na základě ceny, veřejní zadavatelé mohou určit ekonomicky nejvýhodnější nabídku a nejnižší cenu pomocí přístupu nákladů životního cyklu. Pojem nákladů životního cyklu zahrnuje všechny náklady během životního cyklu stavebních prací, dodávek či služeb.

To znamená interní náklady, jako například náklady na výzkum, jenž má být proveden, na vývoj, výrobu, přepravu, použití, údržbu a likvidaci na konci doby životnosti, ale může to zahrnovat i náklady plynoucí z environmentálních externalit, jako je znečištění způsobené těžbou surovin použitých v daném výrobku nebo výrobkem samotným nebo jeho výrobou, mohou-li být vyjádřeny v penězích a monitorovány. Metody využívané veřejnými zadavateli pro posouzení nákladů plynoucích z environmentálních externalit by měly být předem stanoveny objektivním a nediskriminačním způsobem a být přístupné všem zúčastněným stranám. Tyto metody mohou být stanoveny na celostátní, regionální nebo místní úrovni, avšak v zájmu zamezení narušení hospodářské soutěže prostřednictvím metodiky uzpůsobené konkrétnímu subjektu by měly zůstat obecné v tom smyslu, že by neměly být zvlášť stanovovány pro konkrétní zadávací řízení.

Na úrovni Unie je třeba vypracovat společné metody výpočtu nákladů životního cyklu u konkrétních kategorií dodávek nebo služeb. Jsou-li tyto společné metody vypracovány, mělo by být jejich použití povinné

Dále by měla být posouzena proveditelnost stanovení společných metod pro náklady v souvislosti se sociálními dopady životního cyklu, a to při zohlednění stávajících metodik, jako jsou pokyny pro posuzování sociálních dopadů životního cyklu výrobků přijaté v rámci Programu OSN pro životní prostředí.

(97) Dále by s ohledem na lepší začlenění sociálních a environmentálních aspektů při zadávání veřejných zakázek měli mít veřejní zadavatelé možnost využívat kritéria pro zadání nebo podmínky plnění veřejných zakázek v souvislosti se stavebními pracemi, dodávkami nebo službami, které mají být poskytnuty v rámci veřejné zakázky, ve všech ohledech a v kterékoli fázi jejich životního cyklu, od těžby surovin použitých v daném výrobku po fázi likvidace výrobku, včetně faktorů, které jsou spojeny s konkrétním výrobním procesem, poskytováním nebo obchodem a jeho podmínkami v případě těchto stavebních prací, dodávek nebo služeb nebo s konkrétním procesem v pozdější fázi jejich životního cyklu, a to i pokud tyto faktory nejsou součástí jejich věcné podstaty. Kritéria a podmínky odkazující na takovýto proces výroby či poskytování mohou například stanovit, že při výrobě nakupovaných výrobků nejsou používány toxické chemické látky nebo že nakupované služby jsou poskytovány za použití energeticky účinných strojů. V souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie to zahrnuje rovněž kritéria pro zadání nebo podmínky plnění veřejné zakázky související s dodávkami nebo používáním výrobků spravedlivého obchodu (fair trade) v průběhu plnění veřejné zakázky, jež má být zadána. Kritéria a podmínky související s obchodem a jeho podmínkami mohou například odkazovat na skutečnost, že dotčený výrobek pochází ze spravedlivého obchodu, včetně povinnosti platit výrobcům určitou minimální cenu a cenovou přírážku. Podmínky plnění veřejné zakázky týkající se otázek životního prostředí mohou zahrnovat například dodání, balení a likvidaci výrobků a v souvislosti s veřejnými zakázkami na stavební práce a na služby minimalizaci odpadu nebo účinné využívání zdrojů.

Podmínka spojení s předmětem veřejné zakázky nicméně vylučuje kritéria a podmínky týkající se obecné obchodní politiky společnosti, jež nelze považovat za faktor, který je příznačný pro daný proces výroby nebo poskytování nakupovaných stavebních prací, dodávek nebo služeb. Veřejní zadavatelé by proto neměli mít možnost požadovat od

uchazečů existenci určité politiky sociální nebo environmentální odpovědnosti společnosti.

(98) Je zásadní, aby se kritéria pro zadání nebo podmínky plnění veřejné zakázky v oblasti sociálních aspektů výrobního procesu týkala stavebních prací, dodávek nebo služeb, které mají být v rámci veřejné zakázky poskytnuty. Dále by se měla tato kritéria uplatnit v souladu se směrnicí 96/71/ES, a to ve smyslu výkladu Soudního dvora Evropské unie, a neměla by být vybírána a uplatňována způsobem, který přímo či nepřímo diskriminuje hospodářské subjekty z jiných členských států nebo třetích zemí, jež jsou stranami dohody o vládních zakázkách nebo dohod o volném obchodu, jejichž stranou je Unie. Proto by požadavky související se základními pracovními podmínkami upravenými ve směrnici 96/71/ES, jako je minimální mzda, měly zůstat na úrovni stanovené vnitrostátními právními předpisy nebo kolektivními smlouvami uplatňovanými v souladu s právem Unie v souvislosti s uvedenou směrnicí.

Cílem podmínek plnění veřejné zakázky může být také podpora provádění opatření v zájmu prosazování rovnosti žen a mužů při práci, posílení účasti žen na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života, ochrany životního prostředí nebo dobrých životních podmínek zvířat, ale také dodržení zásad základních úmluv Mezinárodní organizace práce (MOP) či nábor více znevýhodněných osob, než vyžadují vnitrostátní právní předpisy.

(99) Opatření zaměřená na ochranu zdraví zaměstnanců zapojených do výrobního procesu, podporu sociálního začlenění znevýhodněných osob nebo členů ohrožených skupin z řad osob, jimž bylo provádění této veřejné zakázky přiděleno, nebo odbornou přípravu v oblasti dovedností potřebných pro danou veřejnou zakázku mohou rovněž být předmětem kritérií pro zadání nebo podmínek plnění veřejné zakázky, pokud se týkají stavebních prací, dodávek nebo služeb, které mají být v rámci veřejné zakázky poskytnuty. Tato kritéria nebo podmínky se mohou mimo jiné týkat například zaměstnávání dlouhodobých uchazečů o zaměstnání nebo uplatnění opatření v oblasti odborné přípravy pro nezaměstnané nebo mladé osoby v průběhu plnění veřejné zakázky, jež má být zadána. V technických specifikacích mohou veřejní zadavatelé stanovit sociální požadavky, které přímo souvisejí s vlastnostmi daného výrobku nebo služby, jako je přístup pro osoby se zdravotním postižením nebo řešení pro všechny uživatele.

(101) Veřejní zadavatelé by dále měli mít možnost vyloučit hospodářské subjekty, které se ukázaly jako nespolehlivé, a to například z důvodu porušení environmentálních nebo sociálních povinností, včetně pravidel pro přístupnost osobám se zdravotním postižením nebo jiných druhů vážného profesního pochybení, jako je porušení pravidel hospodářské soutěže nebo práv duševního vlastnictví. Je třeba upřesnit, že vážné profesní pochybení může zpochybnit důvěryhodnost hospodářského subjektu a učinit jej nezpůsobilým pro zadání veřejné zakázky bez ohledu na to, zda by daný hospodářský subjekt byl jinak technicky a ekonomicky způsobilý k plnění zakázky.

Vzhledem k tomu, že veřejný zadavatel ponese odpovědnost za důsledky svého případného chybného rozhodnutí, by veřejní zadavatelé měli i nadále mít možnost se domnívat, že došlo k vážnému profesnímu pochybení, mohou-li před vydáním konečného a závazného rozhodnutí o existenci důvodů pro povinné vyloučení jakýmkoli vhodným způsobem prokázat, že daný hospodářský subjekt porušil své povinnosti, včetně povinností spojených s platbou daní nebo příspěvků sociálního zabezpečení, nestanoví-li vnitrostátní právní předpisy jinak. Zároveň by měli mít možnost vyloučit zájemce nebo uchazeče, jejichž plnění u dřívějších veřejných zakázek vykazovalo závažné nedostatky s ohledem na základní požadavky, například absenci dodávky nebo výkonu, významné nedostatky dodaného výrobku nebo služby, které výrobek nebo službu činí neupotřebitelným pro zamýšlený účel, nebo pochybení, jež vyvolává vážné pochybnosti ohledně spolehlivosti

daného hospodářského subjektu. Vnitrostátní právo by mělo stanovit maximální dobu takových vyloučení.

Při použití fakultativních důvodů pro vyloučení by veřejní zadavatelé měli věnovat zvláštní pozornost zásadě proporcionality. Drobné nesrovnalosti by měly vést k vyloučení hospodářského subjektu pouze ve výjimečných případech. Nicméně opakované případy drobných nesrovnalostí mohou vést k pochybnostem o spolehlivosti hospodářského subjektu, což by mohlo odůvodnit vyloučení.

(102) Měla by se však zohlednit možnost, že hospodářské subjekty přijmou opatření k zajištění souladu s předpisy zaměřená na odstranění důsledků všech trestných činů nebo pochybení a na účinnou prevenci dalšího výskytu nezákonného jednání. Tato opatření mohou spočívat zejména v personálních nebo organizačních opatřeních, jako je přerušení všech kontaktů s osobami nebo organizacemi zapojenými do nezákonného jednání, příslušná reorganizace zaměstnanecké struktury, zavedení systémů hlášení a kontrol, vytvoření mechanismu vnitřních auditů za účelem sledování dodržování předpisů a přijetí pravidel týkajících se vnitřní odpovědnosti a odpovědnosti za škodu. Pokud taková opatření poskytují dostatečné záruky, dotčené hospodářské subjekty by pouze z těchto důvodů již neměly být vylučovány. Hospodářské subjekty by měly mít možnost požádat, aby opatření přijatá k zajištění souladu s předpisy za účelem případného přijetí do zadávacího řízení byla posouzena. Mělo by však být ponecháno na členských státech, aby stanovily přesné procesní a věcné podmínky pro uplatnění této možnosti. Měly by mít zejména možnost svobodně rozhodnout, zda ponechají provedení příslušného posouzení na jednotlivých veřejných zadavatelích, nebo svěří tento úkol jiným orgánům na ústřední či neústřední úrovni.

(103) Nabídky na stavební práce, dodávky nebo služby, které se jeví mimořádně nízké, mohou být založeny na technicky, hospodářsky nebo právně nevhodných předpokladech či postupech. Nebude-li uchazeč schopen poskytnout dostatečné vysvětlení, veřejný zadavatel by měl být oprávněn tuto nabídku odmítnout. Odmítnutí by mělo být povinné v případech, kdy veřejný zadavatel zjistí, že mimořádně nízká cena nebo navrhované náklady jsou důsledkem nedodržení imperativních norem práva Unie nebo z nich vyplývajících vnitrostátních právních předpisů v oblastech sociálního nebo pracovního práva nebo práva životního prostředí nebo ustanovení mezinárodního pracovního práva.

(105) Je důležité zajistit, aby subdodavatelé plnili příslušné povinnosti v oblasti environmentálního, sociálního a pracovního práva stanovené právními předpisy Unie, vnitrostátními právními předpisy, kolektivními smlouvami nebo prostřednictvím ustanovení mezinárodního environmentálního, sociálního a pracovního práva uvedených v této směrnici, pokud jsou tato pravidla a jejich uplatňování v souladu s právem Unie, a to prostřednictvím vhodných opatření příslušných vnitrostátních orgánů v rámci jejich povinností a pravomocí, jako jsou například pracovněprávní inspekce nebo agentury pro ochranu životního prostředí.

Je rovněž nezbytné zajistit v subdodavatelském řetězci určitou transparentnost, jelikož tak budou veřejným zadavatelům poskytnuty informace o osobách přítomných na staveništích, kde pro ně probíhají stavební práce, nebo o tom, které podniky poskytují služby v souvislosti s budovami, infrastrukturami či prostory, jako jsou radnice, obecní školy, sportovní zařízení, přístavy nebo dálnice, za něž jsou veřejní zadavatelé odpovědní nebo nad nimiž vykonávají přímý dohled. Je třeba upřesnit, že povinnost poskytovat požadované informace bude v každém případě uložena hlavnímu dodavateli, buď na základě zvláštních smluvních ustanovení, která by každý veřejný zadavatel musel zahrnout do všech zadávacích řízení, nebo na základě povinností, které by členské státy uložily hlavním dodavatelům prostřednictvím všeobecně platných ustanovení.

Je rovněž třeba vyjasnit, že podmínky související s vymáháním plnění příslušných povinností v oblasti environmentálního, sociálního a pracovního práva stanovených právními předpisy Unie, vnitrostátními právními předpisy, kolektivními dohodami nebo prostřednictvím ustanovení mezinárodního environmentálního, sociálního a pracovního práva uvedených v této směrnici, pokud jsou tato pravidla a jejich uplatňování v souladu s právem Unie, by se měly použít ve všech případech, kdy vnitrostátní právní předpisy členského státu stanoví mechanismus společné odpovědnosti mezi subdodavateli a hlavním dodavatelem. Dále je třeba výslovně uvést, že členské státy by měly mít možnost přijmout další opatření, například rozšířit povinnosti týkající se transparentnosti, umožnit přímé platby subdodavatelům nebo umožnit či nařídit veřejným zadavatelům, aby ověřili, že subdodavatelé nejsou v některé ze situací, jež vyžadují vyloučení hospodářských subjektů. Pokud se na subdodavatele použijí tato opatření, měla by být zajištěna konzistentnost s ustanoveními, která se vztahují na hlavní dodavatele, aby v případě, že se vyskytnou důvody pro povinné vyloučení, následoval požadavek, aby hlavní dodavatel dotčeného subdodavatele nahradil. Pokud dané ověření prokáže výskyt nepovinných důvodů pro vyloučení, mělo by být vyjasněno, že veřejní zadavatelé mohou nahrazení vyžadovat. Mělo by však být rovněž výslovně stanoveno, že veřejní zadavatelé mohou být nuceni vyžadovat nahrazení dotčeného subdodavatele, pokud se v těchto případech ukázalo jako nutné vyloučit hlavní dodavatele.

Rovněž by mělo být výslovně stanoveno, že členské státy mají i nadále možnost stanovit v rámci vnitrostátních právních předpisů přísnější pravidla odpovědnosti nebo přijmout podle vnitrostátních právních předpisů další opatření týkající se přímých plateb subdodavatelům.

(118) Za účelem zajištění nepřetržitosti veřejných služeb by tato směrnice měla umožnit, aby mohla být účast v zadávacích řízeních na některé služby v oblasti zdravotní péče, sociální péče a kultury vyhrazena určitým organizacím, u nichž zaměstnanci mají podíl na vlastnictví či aktivně se účastní jejího vedení, a stávajícím organizacím, jako jsou družstva, aby se podílely na poskytování těchto služeb koncovým uživatelům. Toto ustanovení je svým rozsahem omezeno výlučně na některé služby zdravotní péče, sociální péče a související služby, některé vzdělávací služby, knihovnické, archivářské, muzejní a jiné kulturní služby, sportovní služby a služby pro soukromé domácnosti a nemá za cíl zahrnout kteroukoli z výjimek stanovených jinde v této směrnici. Na tyto služby by se měl vztahovat pouze zjednodušený režim).

(120) Soutěže o návrh byly tradičně většinou používány v oblastech územního plánování, architektury a inženýrství nebo zpracování dat. Mělo by však být připomenuto, že tyto flexibilní nástroje by mohly být využity rovněž pro jiné účely, jako například pro získání plánů na finanční inženýrství, jež by optimalizovaly podporu malých a středních podniků v rámci společných evropských zdrojů pro nejmenší až střední podniky (iniciativa JEREMIE) nebo programů Unie na podporu malých a středních podniků v daném členském státě. Soutěže o návrh využívané pro získávání plánů na toto finanční inženýrství by mohly rovněž uvádět, že následné veřejné zakázky na služby na realizaci tohoto finančního inženýrství by byly zadány vítězi nebo jednomu z vítězů soutěže o návrh prostřednictvím jednacního řízení bez uveřejnění.

(123) Za účelem plného využití potenciálu veřejných zakázek k dosažení cílů strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění bude svou úlohu muset sehrát také strategické zadávání veřejných zakázek s environmentálním, sociálním a inovačním rozměrem. Je proto důležité získat celkový přehled o vývoji v oblasti strategického zadávání veřejných zakázek, a vytvořit si tak informovaný názor na obecné trendy na souhrnné (makro) úrovni v této oblasti. V této souvislosti je samozřejmě možno



použít veškeré již připravené relevantní zprávy.

(124) Vzhledem k potenciálu malých a středních podniků pro vytváření pracovních míst, růst a inovace je důležité podporovat jejich účast na veřejných zakázkách, a to jak prostřednictvím vhodných ustanovení této směrnice, tak prostřednictvím iniciativ na vnitrostátní úrovni. Nová ustanovení této směrnice by měla přispět ke zvýšení úspěšnosti, čímž se rozumí podíl malých a středních podniků na celkové hodnotě zadaných veřejných zakázek. Není vhodné stanovit povinné podíly úspěšnosti, nicméně vnitrostátní iniciativy na podporu účasti malých a středních podniků by měly být vzhledem k jejich významu důkladně sledovány.